

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 28 lutego 2013 r.,
sprawy **J. S.**
skazanego z art. 177 § 2 k.k. i inn. ,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w G.
z dnia 21 lutego 2012 r.,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w S.
z dnia 10 listopada 2011 r.,

p o s t a n o w i ł:

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2) zwolnić skazanego z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego obciążając nimi Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 10 listopada 2011 r. J. S. został skazany za występki z art. 178a §1 k.k., art. 174 § 1 k.k. oraz art. 177 § 1 w zw. z art. 177 § 2 k.k. w zb. z art. 178 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę łączną 10 lat pozbawienia wolności oraz został orzeczony wobec niego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów na zawsze. Wyrok ten w zakresie kary został zmieniony wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 21 lutego 2012 r.) w ten sposób, że orzeczona kara została obniżona do lat 8. Od tego rozstrzygnięcia kasację wniósł

obrońca skazanego, zarzucając rażąco obrazę przepisów postępowania mającą zasadniczy wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj.

- 1) art. 6 k.p.k. w zw. z art. 78 § 1 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 k.p.k. przez nieprawidłową kontrolę instancyjną, która zdaniem skarżącego nie doprowadziła do usunięcia uchybień procesowych naruszających prawo do obrony J. S. Miało do tego dojść, w opinii skarżącego w drodze braku wyznaczenia oskarżonemu już na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego obrońcy z urzędu ze względu na podnoszone w postępowaniu okoliczności osobiste (m.in. depresję, alkoholizm),
- 2) art. 439 § 1 pkt 10) k.p.k. przez brak zapewnienia obrońcy w postępowaniu sądowym, gdyż, zdaniem skarżącego Sąd Odwoławczy nie zbadał, czy stan psychofizyczny skazanego nie stanowił okoliczności utrudniającej obronę zgodnie z art. 79 § 2 k.p.k., a tym samym, czy nie zachodziła przesłanka obrony obligatoryjnej (zarzut zawarty w uzasadnieniu kasacji).

Wskazując na powyższe uchybienia, skarżący wniósł o uchylenie wyroków sądów obu instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona kasacja jest bezzasadna w stopniu oczywistym, co uzasadniało jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Podkreślić wypada, dla porządku, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem odwoławczym, przesłanki wniesienia którego są dużo bardziej restrykcyjnie ukształtowane, niż ma to miejsce w przypadku apelacji. Zgodnie bowiem z przepisem art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. O rażącym naruszeniu prawa w znaczeniu tego przepisu można mówić tylko w odniesieniu do jego bardzo poważnego naruszenia, zbliżonego do znaczenia o randze bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Te wymogi, aby uchybienia powyższego rodzaju były rażące oraz by mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia muszą być spełnione kumulatywnie. Nie jest zatem podstawą uwzględnienia kasacji samo stwierdzenie, iż Sąd odwoławczy dopuścił się rażącego naruszenia prawa, jeżeli w realiach danej sprawy nie da się wykazać, że uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na

treść zaskarżonego kasacją orzeczenia. Również nie jest wystarczające dla uwzględnienia kasacji stwierdzenie, że uchybienie mogło lub nawet miało istotny wpływ na treść orzeczenia, jeżeli nie można tego uchybienia zakwalifikować jako rażącego.

Standard kontroli odwoławczej wyznaczony dyspozycją art. 433 k.p.k. wymaga by sąd *ad quem* rozważył wszelkie zarzuty zawarte w zwyczajnym środku odwoławczym, jakim była w niniejszej sprawie apelacja (osobista) oskarżonego. Ponadto sąd zobowiązany jest do przeprowadzenia analizy tychże zarzutów w sposób rzetelny, spójny i logiczny (por. m.in. wyrok SN z dnia 18 października 2007 r., sygn. II KK 212/07, R-OSNKW z 2007 r., poz. 2251, wyrok SN z dnia 28 maja 2008 r., II KK 332/07, LEX nr 435359).

Sąd Odwoławczy na stronach 4-6 uzasadnienia wyroku wyczerpująco i precyzyjnie wyjaśnił, dlaczego zarzuty apelacji oskarżonego uznał za nietrafne, a także zaprezentował motywy akceptacji stanowiska Sądu I instancji w zakresie ustalenia sprawstwa oraz kwestii poczytalności sprawcy. Zdaniem Sądu Najwyższego sąd *ad quem* dopełnił standardu wynikającego z przepisu stanowiącego podstawę zarzutu stawianego w kasacji.

Stawiając zarzut naruszenia prawa do obrony J. S. obrońca wyznaczony mu na potrzeby sporządzenia i wniesienia kasacji argumentuje, że z okoliczności sprawy, tj. niekwestionowanego alkoholizmu sprawcy wynika wprost, że powinien mieć w postępowaniu w I i II instancji obrońcę z urzędu. Na potwierdzenie swojej tezy obrońca wskazał sygnalizowaną bierność J. S. w postępowaniu wynikająca, jak należy się domyślać, z jego uzależnienia od alkoholu, składane przez skazanego wnioski o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu, oraz fakt, że ostatecznie, na potrzeby postępowania kasacyjnego, obrońca taki został mu wyznaczony.

Skarżący zdaje się pomijać fakt, że zarówno sąd *a quo* (s. 5 i 9 uzasadnienia wyroku I instancji) oraz sąd *ad quem* (s. 5 i 6 uzasadnienia wyroku II instancji) wzięły pod uwagę uzależnienie od alkoholu sprawcy czyniąc w tym zakresie adekwatne ustalenia faktyczne i wyciągając z nich słuszne pod względem zasad doświadczenia życiowego i powiązań przyczynowo- skutkowych wnioski w zakresie sprawstwa i winy. W ocenie Sądu Odwoławczego, czemu dał wyraz wprost w uzasadnieniu wyroku - ewentualna konieczność leczenia odwykowego sprawcy nie wiązała się z potrzebą wyznaczenia mu obrońcy z urzędu, zwłaszcza,

że z opinii sądowo - psychiatrycznej wynika, zdaniem tego sądu, iż brak było przesłanek uzasadniających obronę obligatoryjną.

Z wskazanych powyżej ustaleń wynika, że Sąd Odwoławczy rozważał fakt braku obrońcy skazanego w tym postępowaniu. Jego oceny w żaden sposób nie podważa uzasadnienie kasacji skarżącego. Sąd Najwyższy badając z urzędu wystąpienie bezwzględnych przyczyn odwoławczych nie dopatrył się w niniejszej sprawie podstaw obrony obligatoryjnej, o jakiej mowa w art. 79 § 2 k.p.k. Gdy zaś chodzi o stawiany w kasacji zarzut naruszenia prawa do obrony poprzez brak wyznaczenia obrońcy z urzędu (art. 78 § 1 k.p.k.), skarżący w żadnej mierze nie wskazał, ani jaki błąd popełnić miałyby sąd *a quo* nieuwzględniający takiego wniosku J. S., ani też w jaki istotny sposób ów brak obrońcy wpłynął na finalny werdykt w sprawie. Oczywistym jest, że z punktu widzenia interesów oskarżonego i sprawności postępowania obecność obrońcy będącego adwokatem zawsze jest dla niego korzystna. Jednakże aby móc konstruować skuteczny zarzut kasacyjny należy, jak zostało to wyeksponowane na początku niniejszego uzasadnienia wykazać, że *in concreto* brak obrońcy w sposób niedający się zaakceptować w demokratycznym państwie prawa uszczuplił realne możliwość kwestionowania sprawstwa, jak i wymiaru kary przez oskarżonego. Tenże brak musi być skutkiem rażących uchybień sądu oraz mieć istotny (a nie jakikolwiek, abstrakcyjny) wpływ na treść wyroku.

Z uwagi na powyższe, należało orzec jak w sentencji.